

Raadsvoorstel

Raadsvergadering d.d.	29 juni 2026
Zaaknummer	552344
Portefeuillehouder	Burgemeester M. Schrier
Onderwerp	Jaarrekening 2025

Beslispunten

1. Jaarrekening 2025 vaststellen en het resultaat van € 2.947.422 als volgt te bestemmen;
€ 2.800.422 toe te voegen aan de algemene reserve
€ 147.000 toe te voegen aan een nieuw in te stellen bestemmingsreserve realisatie stimulans
2. Onttrekkingen aan de bestemmingsreserve realisatie stimulans te mandateren aan het college van B&W.
3. Het accountantsrapport voor kennisgeving aannemen.

Samenvatting

De jaarrekening 2025 is opgesteld. Het is de bevoegdheid van de raad om deze goed te keuren. De raad neemt ook een besluit over de bestemming van het resultaat: € 2.947.422. Het college adviseert de jaarrekening goed te keuren en het resultaat voor € 2.800.422 aan de algemene reserve toe te voegen. En met de overige € 147.000 een nieuwe bestemmingsreserve realisatie stimulans te vormen. De accountant heeft de jaarrekening gecontroleerd en de Verbijzonderde Interne Controle beoordeeld en hierover een accountantsrapport van bevindingen geschreven wat aan de raad gericht is. In het rapport staan een aantal aanbevelingen voor de organisatie.

Aanleiding

De jaarrekening 2025 is opgesteld. Het is de bevoegdheid van de raad om deze goed te keuren. De raad neemt ook een besluit over de bestemming van het resultaat. Het resultaat bedraagt: € 2.947.422. Het college adviseert de jaarrekening goed te keuren en het resultaat aan de algemene reserve toe te voegen. Daarnaast adviseert het college de raad om een bestemmingsreserve in te stellen voor de specifieke uitkering die is aangevraagd voor de realisatiestimulans voor betaalbare woningen.

De jaarrekening 2025 is vanaf week 18 nagekeken door de accountant. Naar aanleiding van de controle van de jaarrekening en de beoordeling van de Verbijzonderde Interne Controle stelt de account het accountantsrapport op. Op dit moment zijn die werkzaamheden nog niet afgerond. Naar verwachting zal een goedkeurende verklaring worden afgegeven.

Rechtmatigheidsverantwoording

Vanaf 2023 moet het college van de gemeente Vlieland expliciet verantwoording afleggen over de naleving van regels die belangrijk zijn voor de financiële situatie van de gemeente. Dit wordt de rechtmatigheidsverantwoording genoemd. Het college is al verantwoordelijk voor de naleving van deze regels, maar vanaf 2023 moet ze hier zelf ook verslag van doen.

Informatie over de rechtmatigheid is volgens de voorschriften te vinden in de " paragraaf bedrijfsvoering", in de "grondslagen voor waardering en resultaatbepaling" en natuurlijk in de uiteindelijke "Verantwoordelijkheid college van burgemeester en wethouders".

Ten aanzien van de rechtmatigheid is de conclusie dat de totale onrechtmatigheid € 159.781 betreft, dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 216.740. Van deze onrechtmatigheid wordt € 69.181 als acceptabel bestempeld.

Ook over 2023 en 2024 is in de paragraaf bedrijfsvoering informatie over de rechtmatigheid opgenomen.

Toeristenbelasting

De opbrengst toeristenbelasting in deze jaarrekening is gebaseerd op een schatting op basis van de opgelegde aanslagen Toeristenbelasting in 2024 en de overzettingen door rederij Doeksen. De aanslagoplegging voor 2025 vindt pas in het 2^e kwartaal van 2026 plaats waardoor de werkelijke opbrengst niet in de jaarrekening kon worden opgenomen. Het zelfde geldt overigens voor de forensenbelasting.

De Dienst SoZaWe

In deze jaarrekening is de concept jaarrekening van De Dienst SoZaWe verwerkt. Er is nog geen definitieve afrekening ontvangen.

Algemene Uitkering Gemeente Fonds

De meeropbrengst in 2025 kwam met name door de stijging van de decentralisatie uitkeringen in de december circulaire t.o.v. de septembercirculaire. Hier was een stijging van € 340.169 te zien. De decembercirculaire komt te laat om in de laatste begrotingswijziging te worden meegenomen. Bovendien moet een groot deel van deze decentralisatie uitkeringen in 2026 worden besteed. Besteding van deze middelen zal in 2026 dan ook t.l.v. de algemene reserve geraamd moeten worden. Omdat hierover nog geen duidelijkheid bestaat is dit niet meegenomen in de in dit advies opgenomen prognose van de algemene reserve maar wordt dit wel aan u meegegeven als winstwaarschuwing.

Het nieuwe verdeelmodel algemene uitkering kent een maatstaf "huishouden met laag inkomen met drempel" waarmee veel geld wordt verdeeld: in 2025 landelijk € 9,5 miljard, ruim een vijfde van de algemene uitkering. Dat betekent dat relatief kleine veranderingen in de aantallen financieel vrij hard kunnen doorwerken.

Een punt voor kleine gemeenten is dat de aantallen op 100-tallen worden afgerond. CBS doet dat om statistische redenen. Een preciezere presentatie (in 10-tallen) zou volgens de regels van de statistiek tot schijnnaauwkeurigheid leiden.

Vlieland zit 'aan de goede kant van de streep'. Het aantal ging van 200 in septembercirculaire 2023 naar 300 in decembercirculaire 2023, tot nog toe bleef dit aantal gelijk. Een kleine verandering in aantallen kan er echter voor zorgen dat de afronding voor een 100 tal lager zorgt. De aantallen die de hoogte van deze uitkering bepaalden in 2024 zijn in december 2025 definitief vastgesteld. Het op de balans geplaatste bedrag van € 545.000 voor 2024 onder vooruit ontvangen kon daarmee nu in 2025 als opbrengst gerealiseerd worden. Aangezien het

aantal huishoudens met een laag inkomen nu een aantal jaren hoog is gebleven plaatsen wij voor 2025 niet weer een bedrag op de balans als vooruit ontvangen. Mocht dit aantal toch weer dalen en hierdoor een deel van de in 2025 ontvangen algemene uitkering terug betaald moeten worden dan zal deze terugbetaling ten laste van de algemene reserve geraamd moeten worden. Immers de extra inkomsten komen naar verwachting door de bestemming van het resultaat ten gunste van de algemene uitkering.

Omdat bij de laatste begrotingswijziging van 2025 het aantal huishoudens met een laag inkomen van 2023, wat de grondslag was voor de uitkering van 2024, nog niet definitief was is hiermee geen rekening gehouden. De totale afwijking t.o.v. het budget bedraagt daarmee € 1.279.693 en wordt zoals hierboven geschreven met name veroorzaakt door extra decentralisatie uitkeringen én deze € 545.000 opbrengst uit 2024 én de extra opbrengst voor deze maatstaf in 2025.

Beoogd resultaat

Een vastgestelde jaarrekening 2025 met een besluit over de bestemming van het saldo.

Relatie met omgevingsvisie

N.v.t.

Argumenten

1. *De raad heeft de bevoegdheid om de jaarrekening vast te stellen en een besluit te nemen over de bestemming van het saldo.*

De rekening toont per saldo een overschot van € 2.519.658 ten opzichte van de begroting. Het geraamde jaarrekeningsaldo bedroeg na begrotingswijziging € 427.764. In 2025 is dit geraamde saldo evenals in voorgaande jaren gepresenteerd als jaarrekeningsaldo en niet toegevoegd aan de stelpost onvoorzien. Er resteert hiermee een voordelig saldo van € 2.947.422

Bestemming van het resultaat

Aan de raad wordt voorgesteld om € 2.800.422 toe te voegen aan de algemene reserve en € 147.000 toe te voegen aan een nieuw in te stellen bestemmingsreserve realisatie stimulans.

Bestemmingsreserve realisatie stimulans

Het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) heeft de Realisatiestimulans ingevoerd. Gemeenten kunnen via de SISA bijlage bij de jaarrekening een SPUK aanvragen. Het gaat om een vaste bijdrage van € 7.000 per betaalbare woning waarvan de bouw start in de periode 2025 tot en met 2029. Het doel van de Realisatiestimulans is om woningbouw haalbaar te maken in heel Nederland, ook waar betaalbare woningen anders moeilijk tot stand komen. De Realisatiestimulans wordt niet ingezet als voor woningbouw anderszins al een bijdrage is ontvangen. Op Vlieland is daar de bouw van het woongebouw aan de Willem de Vlaminghweg een voorbeeld van. Daar is een Start Bouw Impuls voor verkregen en dus kan daar niet alsnog ook de Realisatiestimulans voor worden aangevraagd.

De Realisatiestimulans is niet bedoeld voor iedere vorm van woningbouw. De belangrijkste voorwaarden zijn:

- De woning moet vallen in het betaalbare segment (sociale huur, middenhuur of betaalbare koop).
- De bouw moet daadwerkelijk gestart zijn (bij nieuwbouw: aanleg van de fundering; bij transformatie: start van de bouwwerkzaamheden).
- De bijdrage wordt uitgekeerd voor projecten waarvan de bouw is gestart tot en met 2029.

Op Vlieland vindt woningbouw in hoofdzaak plaats door particulieren. De bijdrage is bedoeld voor de gemeente. De gemeente mag vrij beschikken over de bijdrage, mits dit de woningbouw ten goede komt. De gemeente mag de bijdrage ook overhevelen naar de particulieren die hebben gebouwd, maar onduidelijk is nog of dat consequenties heeft in verband met de regels voor overheidssteun.

Op Vlieland vindt maar beperkt woningbouw plaats. In veel gevallen gaat het om personeelshuisvesting. Het gaat op Vlieland dan ook niet om grote bedragen. Omdat woningbouw tot dusver plaatsvindt en plaats moet vinden binnen de grenzen van het dorp, vraagt woningbouw het nodige van de leefbaarheid, de omgevingskwaliteit en de ruimtelijke gevolgen van woningbouw. Recent is voor een woningbouwproject de nodige nadeelcompensatie uitbetaald omdat woningbouw heeft geleid tot waardevermindering van aangrenzende eigendommen.

Het eerste jaar waarvoor de Realisatiestimulans kan worden aangevraagd is 2025. In dat jaar is de bouw gestart en deels gerealiseerd van 21 woningen die aan het woningbestand zijn toegevoegd. In alle gevallen gaat het om betaalbare woningen. Voor de komende jaren worden ook nieuwe woningen verwacht, maar de aantallen daarvan zijn nog niet te bepalen. Voor 2026 zal dat in ieder geval een beduidend lager aantal zijn.

Het voorstel is om de bijdrage onder te brengen in een bestemmingsreserve. Uit die reserve kunnen dan investeringen worden gedaan die de woningbouw/leefbaarheid ten goede komen dan wel kosten die ten laste van de gemeenschap komen als gevolg van de woningbouw. Voor financiering uit de bestemmingsreserve komen o.a. de volgende kosten/investeringen aan de orde:

- Betalen van nadeelcompensatie als gevolg van woningbouw in het dorp
- Herstel van infrastructuur en herinrichting openbare ruimte
- Aantrekken projectleider of anderszins ondersteuning ten behoeve van een woningbouwproject
- Bouwkosten om via het strategisch aankoopbeleid aangekochte woonhuizen in meerdere woningen te splitsen
- Bijdrage in realisatie van noodzakelijke voorzieningen in de openbare ruimte als gevolg van woningbouw, zoals afvalvoorzieningen, parkeergelegenheid, en dergelijke
- Bijdrage in noodzakelijk onderzoeken die aan woningbouw vooraf moeten gaan, zoals ecologische, bodem en archeologische onderzoeken.

De bestemmingsreserve wordt alleen gevuld met bijdragen uit de Realisatiestimulans. Anderszins verkregen subsidies of ondersteuning ten behoeve van projecten komen specifiek ten gunste van die projecten. De Realisatiestimulans loopt tot start bouw in 2029, waardoor in

2030 de laatste gelden ontvangen kunnen worden. Het is nog niet duidelijk of de regeling wordt voortgezet of dat er iets anders voor in de plaats komt of dat het helemaal weer verdwijnt. Maar vooralsnog wordt voorgesteld om het saldo van de reserve eind 2031 toe te voegen aan de Algemene reserve. Hierdoor is een jaar na definitieve toekenning van de laatste gelden nog de mogelijkheid om de gelden te besteden.

Opnieuw ramen restant budgetten

Zoals al aangegeven moet er rekening worden gehouden dat in 2026 uitgaven zullen moeten worden gedaan die samenhangen met de in december ontvangen extra decentralisatie uitkeringen, deze uitgaven zijn vanwege de onbekende omvang nog niet in onderstaand overzicht verwerkt.

Daarnaast wordt het jaarrekeningsaldo van € 2.947.422 voor een deel gevormd door restant budgetten die in 2026 opnieuw geraamd moeten worden omdat de betreffende werkzaamheden in 2026 nog moeten worden afgerond.

De verschillende mutaties geven de volgende prognose van de algemene reserve;

Stand algemene reserve balans 2024		3.496.693
Bij in 2025		
Saldo jaarrekening 2024		1.505.279
Uit in 2025		
Opnieuw ramen restantbudgetten 2024		-96.919
Bij in 2026		
Saldo jaarrekening 2025 (incl. opnieuw te ramen budgetten en BR realisatiestimulans zie hieronder)		2.947.422
Uit in 2026		
Opnieuw ramen restantbudgetten 2026;		
Systeem begroten en verantwoorden		-3.700
Mantelzorg		-2.000
Groot onderhoud gebouw de Lepelaar		-99.390
Stelpost omgevingswet		-88.393
Mobiliteit en parkeren		-21.400
Instelling BR kapitaallasten Flidunen		-2.000.000
Instelling BR Realisatiestimulans		-147.000
Resultaat 2026		
Geprognotiseerd jaarresultaat 2026		731.521
Stelpost onvoorzien indexering en rente toekomstige lening 2026		236.000
Prognose stand Algemene Reserve 31 december 2026		6.458.113

Op basis van de kadernota wordt het jaarresultaat 2025 iets anders geprognotiseerd, dit komt omdat bovenstaand overzicht uit de jaarrekening komt en de jaarrekening eerder is opgesteld dan de kadernota. Voortschrijdend inzicht zorgt voor een ander beeld bij de kadernota.

2. *Onttrekkingen aan de bestemmingsreserve realisatie stimulans te mandateren aan het college van B&W.*

Aan een onttrekking uit de bestemmingsreserve realisatiestimulans gaat een B&W besluit vooraf. B&W wordt door het 2e besluit door de raad gemandateerd om besluiten over onttrekkingen te nemen. Hierdoor kan makkelijker ingesprongen worden op actuele ontwikkelingen. Uiteraard moeten de onttrekkingen wel voldoen aan de hierboven opgesomde

kosten/investeringen. De financiële gevolgen van deze besluiten worden meegenomen in een begrotingswijziging.

3. *Aanbevelingen uit het accountantsrapport vormen een goede basis voor kwaliteitsverbetering van onze organisatie.*

Het accountantsrapport 2025 is gericht aan de gemeenteraad. Het rapport vormt onderdeel van de raadbehandeling van de jaarrekening.

De accountant is voornemens om voor de getrouwheid van de jaarrekening een goedkeurend oordeel bij de jaarrekening van onze gemeente af te geven. Zowel in de managementletter (gericht aan het College van burgemeester en wethouders) als in het accountantsrapport (gericht aan de raad) doet de accountant een aantal aanbevelingen voor verbeteringen. De te ondernemen acties naar aanleiding van deze aanbevelingen zullen worden uitgezet in de organisatie.

Controleverklaring

Naar het oordeel van de accountant geeft de jaarrekening van de gemeente Vlieland een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel baten en lasten over 2025 als van de activa en passiva per 31 december 2025 in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording. Naar verwachting zal de accountant dan ook een goedkeurende verklaring afgeven. De accountant geeft deze verklaring af op de dag dat de raad de jaarrekening naar verwachting zal goedkeuren. Dit is conform de hiervoor geldende regelgeving.

Kanttekeningen/risico's

- 1.1 *Een groot deel van de decentralisatie uitkeringen moet in 2026 worden besteed. Besteding van deze middelen zal in 2026 dan ook t.l.v. de algemene reserve geraamd moeten worden. Omdat hierover nog geen duidelijkheid bestaat is dit niet meegenomen in de in dit advies opgenomen prognose van de algemene reserve maar wordt dit wel aan de raad meegegeven als winstwaarschuwing.*
- 1.2 *Ten opzichte van de middelen die beschikbaar komen voor de nieuw in te stellen bestemmingsreserve realisatiestimulans is de keuze voor onttrekkingen aan de bestemmingsreserve vrij breed. Omdat daarnaast een negatieve bestemmingsreserve niet is toegestaan is een goede overweging over besteding van de bestemmingsreserve belangrijk.*
- 1.3 *Wanneer in enig jaar niet wordt voldaan aan de voorwaarden voor de realisatiestimulans, zullen wij geen middelen ontvangen. Wanneer het bij het rijk beschikbare budget (€ 1,486 miljard) is uitgeput zullen wij slechts naar rato middelen ontvangen.*

Uitvoering

Het accountantsrapport wordt in het teamoverleg besproken en eventuele acties zullen worden uitgezet.

Communicatie

Het ministerie van Binnenlandse Zaken, Provincie Friesland en het CBS ontvangen de door hen opgevraagde stukken, aanlevering wordt verzorgd door Financiën. Verder wordt de

jaarrekening via de Website openbaar gemaakt. Daar zal ook een jaarrekening in 1 oogopslag worden gepubliceerd.

Financiën

n.v.t.

Juridische Zaken

n.v.t.

Bijlagen

1. Het jaarverslag/jaarrekening 2025 gemeente Vlieland;
2. Met sprongen door de jaarrekening
3. Accountantsrapport 2025 (wordt nagezonden);
4. Controleverklaring van de onafhankelijke accountant (wordt nagezonden).

Burgemeester en wethouders van Vlieland, 19 mei 2026

M. Schrier, burgemeester

A. Idema, gemeentesecretaris

De raad van de gemeente Vlieland,

1. heeft het voorstel van burgemeester en wethouders van 19 mei 2026 gelezen;

Besluit

1. Jaarrekening 2025 vaststellen en het resultaat van € 2.947.422 als volgt te bestemmen;
€ 2.800.422 toe te voegen aan de algemene reserve
€ 147.000 toe te voegen aan een nieuw in te stellen bestemmingsreserve realisatie stimulans
2. Onttrekkingen aan de bestemmingsreserve realisatie stimulans te mandateren aan het college van B&W.
3. Het accountantsrapport voor kennisgeving aannemen.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 29 juni 2026

De griffier,

De voorzitter,

G. van Essen

M. Schrier